

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 342/2018-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Malacká cesta 5680/2B, Pezinok, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 14 C 15/2013 z 18. novembra 2015, základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co 55/2016 z 8. februára 2016 a základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 175/2017 z 13. júna 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. septembra 2018 doručená sťažnosť spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Malacká cesta 5680/2B, Pezinok, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 14 C 15/2013 z 18. novembra 2015, základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 55/2016 z 8. februára 2016 a základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 175/2017 z 13. júna 2018.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne sa v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 14 C 15/2013 domáhala priznania náhrady nemajetkovej ujmy v sume 1 200 € proti Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“). Okresný súd uznesením sp. zn. 14 C 15/2013 z 18. novembra 2015 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) konanie zastavil pre neodstrániteľnú prekážku konania vo forme litispendencie, pretože na Okresnom súde Bratislava III už skôr začalo (a nie je právoplatne skončené) konanie vedené pod sp. zn. 12 C 217/2012, v ktorom si sťažovateľka proti totožnému žalovanému uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy v sume 10 500 €.

3. Proti uzneseniu okresného súdu o zastavení konania sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 5 Co 55/2016 z 8. februára 2016 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) tak, že uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

4. Sťažovateľka proti uzneseniu krajského súdu podala dovolanie s odôvodnením, (okrem iného) že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Cdo 175/2017 z 13. júna 2018 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) tak, že dovolanie ako procesne neprípustné odmietol, keď sťažovateľkou vytýkanú vadu konania ani iné dôvody prípustnosti dovolania nezistil.

5. Sťažovateľka namieta arbitrárnosť napadnutého uznesenia okresného súdu, v dôsledku ktorej jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože podľa jej názoru neboli splnené podmienky totožnosti vecí. V konaní pred okresným súdom vedenom pod sp. zn. 14 C 15/2013 sťažovateľka požaduje odškodnenie vo výške 1 200 € za prietahy v konaní pred krajským súdom, kým v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 C 217/2012 požaduje odškodnenie nemajetkovej ujmy v sume 10 500 €, a to vinou nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Bratislava III vo veci vedenej pod sp. zn. 23 Cb 69/06, teda za prietahy zavinené vyslovene nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava III, ktorý je zodpovedný aj za obdobie konania pred odvolacím súdom. Podľa sťažovateľky ide o dva samostatné nároky. Okrem uvedeného sťažovateľka ani do vydania napadnutého uznesenia okresného súdu nebola riadne poučená podľa § 5 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) o jej procesných právach a povinnostiach, okresný súd neumožnil sťažovateľke vyjadriť sa k aktuálnemu obsahu spisu a listinným dôkazom obsiahnutým v tomto spise a súčasne okresný súd nekonal s urýchlením, keď bezodkladne nerozhodol o námietke litispencie žalovaného a vec nepostúpil Okresnému súdu Bratislava III na spojenie s vecou sp. zn. 12 C 217/2012, čím konanie zaťažil vadou.

6. Podľa sťažovateľky sa ani krajský súd presvedčivo nevysporiadal s jej námietkou o neexistencii totožnosti skutku, jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, vykazuje znaky účelovosti a arbitrárnosti. Za podstatnú považuje sťažovateľka

skutočnosť, že krajský súd ju v primeranej lehote neupovedomil o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku (správne uznesenie, pozn.) sp. zn. 5 Co 55/2016 z 8. februára 2016 napriek tomu, že sťažovateľka uviedla elektronickú adresu na doručovanie písomností.

7. Sťažovateľka k namietanému porušeniu ňou označených práv uznesením najvyššieho súdu uviedla, že v jej právnej veci existoval dovolací dôvod, keďže zvolený zástupca sťažovateľky nebol o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku krajského súdu (uznesenia, pozn.) upovedomený, čo je z procesného hľadiska nenapraviteľná vada. Tento nesprávny procesný postup odvolacieho súdu mal pre sťažovateľku ďalší negatívny procesný dôsledok v tom zmysle, že krajský súd jej nevytvoril procesnú možnosť kontroly, či jednotlivé výroky rozhodnutia, ktoré jej bolo doručené v písomnom vyhotovení, sú v plnom rozsahu totožné s verejne vyhlásenými výrokmi a či snád' neboli prípadne dodatočne zmenené. Uvedeným nesprávnym postupom bol podľa názoru sťažovateľky naplnený dovolací dôvod v zmysle § 237 písm. f) OSP.

8. Sťažovateľka ďalej tvrdí, že „*Krajský súd v Bratislave ako aj Okresný súd Bratislava I odňali sťažovateľke možnosť riadne konať pred súdom, teda porušili jej právo riadne konať pred prvostupňovým, druhostupňovým ako aj dovolacím súdom, čo malo v konečnom dôsledku za následok porušenie jej základného práva na súdnu ochranu, na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv, ako aj porušenie práva sťažovateľky na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym súdom podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porušení čl. 14 Dohovoru a iné. Porušovateľ v 1. rade a porušovateľ v 2. rade vydaním napadnutých rozhodnutí svojvoľne v rozpore s princípom právnej istoty, princípom právneho štátu (porušením čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy SR) neprípustne, ústavne nekonformne a neakceptovateľne znemožnil sťažovateľovi realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov priznaných jej v tom čase Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.*

Uvažovanie najvyššieho súdu v odôvodnení sťažnosťou napadnutého odmietajúceho uznesenia je preto pre nedostatok dôvodov nielen ťažko pochopiteľné, ale je aj prejavom

zjavnej svojvôle a arbitrárneho formalizmu a zároveň prejavom absencie zohľadnenia všetkých konkrétnych okolností súdnej veci a obsahu listín v spise.

Z uvedeného je zrejmé, že in concreto bolo dovolanie sťažovateľa dôvodné, zmysluplné procesne prípustné, a preto bolo ústavnou povinnosťou (čl. 46 ods. 1 ústavy), ako aj zákonnou povinnosťou najvyššieho súdu toto meritórne preskúmať a rozhodnúť o ňom, vyhovieť dovolaniu (podľa možnosti v celosti).“.

9. Na základe tejto argumentácie sťažovateľka ústavnému súdu navrhuje, aby po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie vydal nález v tomto znení:

„1. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základné právo podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 5Co/55/2016-70 zo dňa 08.02.2016 porušené boli.

2. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základné právo podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky odmietajúcim uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 3Cdo 175/2017 zo dňa 13.06.2018 porušené boli.

3. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 5Co/55/2016-70 zo dňa 08.02.2016 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 3Cdo 175/2017 zo dňa 13.06.2018 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

4. Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky sú povinné solidárne uhradiť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] primerané finančné zadosťučinenie 5 000,- Eur a trovy právneho zastúpenia v sume 631,68,- Euro na účet jej

advokátky JUDr. Emília Korčeková do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základné právo podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava I č.k. 14C/15/2013-64 z 18.11.2015 porušené boli.

6. Obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 5 000,- Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný jej vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

7. Obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov konania v sume 315,84 Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť na účet jej právnej zástupkyne - advokátky JUDr. Emílie Korčekovej do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

12. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

13. Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená.

14. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky uznesením okresného súdu

15. V uznesení okresného súdu vidí sťažovateľka aj porušenie svojich práv, pretože nebola riadne poučená o svojich procesných právach a povinnostiach podľa § 5 OSP a bola jej odňatá možnosť riadne konať pred súdom. Uznesenie okresného súdu považuje sťažovateľka za zmätočné a nepreskúmateľné.

16. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd automaticky nezakladá aj právomoc ústavného

súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tých základných práv alebo slobôd, porušenie ktorých namieta, sa mohol sťažovateľ domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

17. Z obsahu sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že namietané uznesenie okresného súdu bolo predmetom súdneho prieskumu realizovaného krajským súdom na základe podaného odvolania sťažovateľky. Odvolacie konanie bolo skončené namietaným uznesením krajského súdu. Pre rozhodnutie ústavného súdu v časti namietaného porušenia označených práv uznesením okresného súdu je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum sťažnosťou prezentovaného porušenia označených práv sťažovateľky namietaným uznesením okresného súdu. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné v tejto časti sťažnosť odmietnuť pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky uznesením krajského súdu

18. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je účelom práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) zaručiť každému prístup k súdu, čomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu viazaného procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi, dodržiavanie ktorých je garanciou práva na súdnu ochranu, vo veci konať a rozhodnúť (m. m. II. ÚS 88/01). Súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (m. m. IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07).

19. Súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia, resp. minimálnych garancií procesnej povahy je taktiež právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné (ťažiskové) otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (porov. právnu vetu nálezu III. ÚS 260/07; ďalej napr. aj II. ÚS 439/2016).

20. Ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti považuje za potrebné poukázať aj na svoje ústavné postavenie, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). Je v právomoci všeobecného súdu vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (m. m. I. ÚS 19/02, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

21. Podstatou námietok sťažovateľky vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu je arbitrárnosť jeho odôvodnenia najmä vo vzťahu k námietke, že nejde o skutkovo a právne totožné konania pred okresným súdom.

22. V relevantnej časti napadnutého uznesenia krajský súd okrem poukazu na presvedčivú argumentáciu súdu prvého stupňa uvádza:

„Popri prekážke právoplatne rozhodnutej veci (impedimentum rei iudicatae), súd nemôže vo veci konať a o nej rozhodnúť v prípade prekážky litispendencie, ako procesného následku začatého konania. V zmysle § 83 O.s.p. totiž začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie. Totožnosť veci je daná tzv. totožnosťou subjektov a totožnosťou predmetu konania.

V danom prípade z návrhu na začatie konania vedeného na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12C/217/2012 vyplýva, že navrhovateľ sa domáha náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 10.500 euro za prietahy v konaní Okresného súdu Bratislava III pod sp. zn. 23Cb/69/2006, ako aj za prietahy Krajského súdu v Bratislave v konaní pod sp. zn. 1 Cob/165/2011, a to v období od 2. 1. 2004 do 1. 6. 2012. Účastníci konania na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12C/217/2012 sú totožní s účastníkmi konania na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14C/15/2013, navrhovateľ v oboch konaniach uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za spôsobené prietahy, v oboch konaniach uplatňuje nárok aj z titulu prietahov Krajského súdu v Bratislave v konaní pod sp. zn. 1 Cob/165/2011, uplatnená suma náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 1.200 euro v aktuálnom konaní predstavuje časť už uplatneného nároku vo výške 10.500 euro v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III. Vo veci podstatné tiež je to, že konanie vedené na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12C/217/2012 bolo začaté dňa 12.6.2012, teda skôr ako konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14C/15/2013, kde návrh došiel súdu 18.1.2013.

Z vyššie uvedeného je tak možno uzavrieť totožnosť predmetu oboch konaní v časti, v ktorej navrhovateľ odvíja nárok od prietahov Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cob/165/2011 a (opakovane) uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.200 euro i v aktuálnom konaní. Konanie vedené na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12C/217/2012 tak predstavuje prekážku vedenia aktuálneho konania.

Ku skúmaniu podmienok konania pristupuje súd v ktoromkoľvek štádiu konania z úradnej povinnosti, skúmanie podmienok konania nepredstavuje dokazovanie vo veci, kde by sa uplatnil princíp kontradiktórnosti konania. Navrhovateľ mal nakoniec možnosť sa

k postupu a rozhodnutiu súdu vyjadriť, čo aj využil podaním odvolania. Z jeho odvolania však nie je zrejmé, prečo by súd konajúci o skôr uplatnenom nároku mal návrh sčasti odmietat', resp. konanie zastaviť, takéto názory sú neudržateľné. Pokiaľ ide o označenie obdobia prieťahov od 29. 4. 2011 do 29. 2. 2011, toto zmätočné označenie súd prvého stupňa prevzal z tvrdenia navrhovateľa z jeho návrhu na začatie konania, str. 2, druhý odsek.

Neobstojí rovnako námietka navrhovateľa o nepreskúmateľnosti odôvodnenia resp. arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. V zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a hodnotením dôkazov (IV.ÚS 252/04), neznamená ani právo na to, aby bolo súdom rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnym názorom (I.ÚS 50/04), nepatrí sem ani právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I.ÚS 97/97), resp. toho, aby sa súd riadil výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov predkladaných účastníkom (II.ÚS 3/97)...

... V danom prípade súd prvého stupňa jasne a jednoznačne uviedol rozhodujúce skutočnosti pri skúmaní podmienok konania, tieto správne vyhodnotil, riadne sa vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré mali podstatný vplyv na rozhodnutie vo veci. Odvolaciemu súdu potom neostalo, než napadnuté uznesenie prvostupňového súdu potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., z hľadiska jeho vecnej správnosti.“

23. Ústavný súd po preskúmaní sťažostnej argumentácie a napadnutého uznesenia krajského súdu dospel k záveru, že odôvodnenie uznesenia spĺňa všetky požiadavky na riadne odôvodnenie rozhodnutia, pretože dáva odpoveď na všetky skutočnosti významné pre posúdenie skutkovej a právnej totožnosti prejednávaných vecí ako predpokladu pre vyslovenie prekážky litispendencie. Jeho odôvodnenie je zrozumiteľné a vnútorne konzistentné a v dôsledku toho ústavný súd nenachádza dôvod doň zasahovať.

24. V zmysle ustálenej súdnej praxe ústavného súdu postup súdu v súlade s platným a účinným zákonom nemožno hodnotiť ako porušovanie základných ľudských práv (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00).

25. Pretože v danom prípade krajský súd ako súd odvolací pri svojom rozhodovaní nevybočil z existujúceho rámca platných a účinných právnych predpisov a preskúmal napadnuté prvostupňové rozhodnutie po právnej i skutkovej stránke, pričom dostatočným spôsobom svoje závery odôvodnil, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľkou uplatnená námietka odňatia možnosti konať a arbitrárnosti napadnutého uznesenia krajského súdu je zjavne neopodstatnená, takže nesignalizuje žiadnu možnosť priamej príčinnej súvislosti s možným porušením ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (podľa č. 36 ods. 1 listiny), ako ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

26. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené časť sťažnosti sťažovateľky, v ktorej namietala porušenie označených základných práv napadnutým uznesením krajského súdu, odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu označených základných práv uznesením najvyššieho súdu

27. Napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľka v podstatnom vytýka, že jej bolo odňaté právo konať pred súdom pre nedostatok dôvodov rozhodnutí všeobecných súdov v prvom a druhom stupni, ktoré nebolo najvyšším súdom zohľadnené. Sťažovateľka tiež namieta odňatie možnosti konať pred súdom tým, že najvyšší súd nepripustil ich dovolanie aj napriek tomu, že sťažovateľka nebola riadne poučená o jej procesných právach, rozhodnutia nižších stupňov sú arbitrárne, nedostatočne odôvodnené, pričom krajský súd sťažovateľku neoboznámil s verejným vyhlásením rozhodnutia, čím jej bola odňatá možnosť konať pred súdom.

28. V relevantnej časti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sa uvádza:

„Vychádzajúc z obsahu dovolania žalobca uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP (dovolací dôvod nesprávne označil v čase podania dovolania neúčinným ustanovením § 237 písm. f) O.s.p.)...

... Podľa právnej úpravy platnej a účinnej v čase rozhodovania súdov nižšej inštancie nedostatkom podmienky súdneho konania podľa § 104 ods. 1 O.s.p. bola i prekážka začatého konania (litispendencia; § 83 O.s.p.), ktorá bráni tomu, aby na súde prebiehalo iné konanie v tej istej veci. Táto prekážka vzniká (je daná), ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, táto je daná aj vtedy, ak pôvodný účastník v prvom konaní je vystriedaný právnym nástupcom v druhom konaní (musí byť však ako právny nástupca pôvodného účastníka označený), a tiež vtedy, ak účastníci v druhom konaní vystupujú v opačnom procesnom postavení. Predmet konania je vymedzený petitom návrhu na začatie konania a základ uplatneného nároku je určený skutkovými okolnosťami, ktorými je petit zdôvodnený. Litispendencia je odstrániteľnou procesnou prekážkou konania, ktorú musí súd z úradnej povinnosti odstrániť, a to bez zreteľa na to, kedy túto prekážku zistí, alebo kedy táto prekážka vznikla. V takom prípade vždy konanie zastaví podľa § 104 ods. 1 O.s.p. Ak niektoré z relevantných konaní skončí rozhodnutím súdu, a to bez zreteľa na to, či ide o meritórne rozhodnutie alebo procesné rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (zastavenie konania, prípadne odmietnutie návrhu), nemôže už súd druhé z týchto konaní zastaviť pre prekážku litispendencie ani v prípade, že zatiaľ rozhodnutie o skončení prvého konania nie je právoplatné. Pre posúdenie, či tu je prekážka začatej veci, je rozhodujúci stav v čase rozhodnutia v neskôr začatom konaní (viď R 97/2003).

9. Z obsahu spisu je zrejmé, že na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 C 217/2012 sa vedie konanie o žalobe [REDAKOVANÉ] (žalobcu v preskúmvanej veci) proti Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (žalovanej v preskúmvanej veci) o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. uplatnenej vo výške 10 500 €, ktorá bola spôsobená prieťahmi v konaniach vedených na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 23 Cb 69/2006, ako aj na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1 Cob 165/2011 za obdobie od 2. januára 2004 do 1. júna 2012. Žaloba bola podaná 12. júna 2012.

10. Na Okresnom súde Bratislava I sa pod sp. zn. 14 C 15/2013 (preskúmvaná vec) vedie konanie o žalobe tých istých účastníkov vystupujúcich v rovnakom procesnom postavení ako v konaní na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 C 217/2012,

v ktorom sa ten istý žalobca od tej istej žalovanej domáha zaplataenia 1 200 € titulom náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ktorá bola spôsobená priet'ahmi v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1 Cob 165/2011. Žaloba bola podaná 18. januára 2013.

11. Dovolací súd na základe vyššie uvedeného dospel k zhodnému názoru ako odvolací súd, že konanie vedené na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 C 217/2012 bráni konaniu vedenému na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14 C 15/2013, pretože ide o tú istú právnu vec, t.j. o právnu vec s rovnakými účastníkmi, s rovnakým predmetom konania pokiaľ ide o uplatnený nárok na náhradu škody spôsobenej priet'ahmi v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1 Cob 165/2011 za zhodné obdobie, ktorý je vyvodzovaný z rovnakých skutkových okolností. “

K námietke sťažovateľky o nedostatočnej odôvodnenosti a arbitrárnosti uznesenia krajského súdu najvyšší súd konštatoval:

„13. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napríklad Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009, prípadne Ryabikh proti Rusku z roku 2003). Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

14. Obdobne prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (porovnaj najmä judikáty R 54/2012 a R 24/2017, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41 /2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

15. Pre úplnosť dovolací súd poukazuje na to, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu

sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012.“

29. Vzhľadom na to, že najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol dovolanie sťažovateľky ako procesne neprípustné, pretože nezistil vady konania zakladajúce prípustnosť dovolania, ústavný súd s poukazom na citovanú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia konštatuje, že toto zodpovedá požiadavkám kladeným na obsah procesného rozhodnutia o odmietnutí dovolania, je zrozumiteľné a presvedčivé.

30. Ústavný súd teda konštatuje, že nezistil takú príčinnú súvislosť medzi obsahom napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a označenými základnými právami sťažovateľky, ktorá by odôvodňovala po prijatí sťažnosti v tejto časti na ďalšie konanie vyslovenie záveru o porušení sťažovateľkou označených práv, preto aj túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

31. Pokiaľ ide o tvrdenie sťažovateľky o tom, že nebola riadne upovedomená o verejnom vyhlásení rozhodnutia krajského súdu, ktoré v sťažnosti opakovane nesprávne označuje ako rozsudok, a ktorú námietku sťažovateľka neuplatnila v podanom dovolaní, ústavný súd pripomína svoju ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, avšak nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc (III. ÚS 90/03, III. ÚS 135/03). S odkazom na uvedenú judikatúru ústavný súd námietku sťažovateľky v označenej časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. septembra 2018